

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Augustowie
Augustów

Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Wstęp

Prezentowany raport sporządzono na podstawie zebranych i przeanalizowanych w procesie ewaluacji zewnętrznej informacji na temat wartości działań podejmowanych przez szkołę/placówkę w zakresie wymagań:

1. Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
2. Wychowankowie są aktywni

Wyniki badania stanowią podstawę do podejmowania decyzji skierowanych na zapewnienie wysokiej jakości organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki prowadzonych w szkole lub placówce oraz ich efektów.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 24-05-2018 - 29-05-2018 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Bożena Chomicka, Danuta Sutkowska. Badaniem objęto 16 uczniów (ankieta i wywiad grupowy) i 17 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania placówki.

Informacje o szkole/placówce

Nazwa placówki	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Augustowie
Patron	
Typ placówki	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy
Miejscowość	Augustów
Ulica	Jeziorna
Numer	31
Kod pocztowy	16-300
Urząd pocztowy	Augustów
Telefon	0876443161
Fax	0876443161
Www	
Regon	79037204300028
Publiczność	niepubliczna
Kategoria uczniów	Bez kategorii
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	16
Oddziały	0
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	17.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	PODLASKIE
Powiat	augustowski
Gmina	Augustów
Typ gminy	gmina miejska

Pracownicy i wychowankowie MOW w Augustowie nazywają go "domem", gdyż nie przypomina typowych ośrodków dla młodzieży. Koncepcja domu jest też motywem pracy wychowawczej. Przyjęto założenie, że stworzenie warunków zbliżonych do "zdrowego" domu jest najbardziej sprzyjające socjoterapii.

W ośrodku funkcjonuje szkoła podstawowa obejmująca klasy VI-VII oraz klasy gimnazjalne. Organizowane są dodatkowe zajęcia dla uczniów w celu wyrównania braków w edukacji i różnic programowych. Po ukończeniu szkoły zapewnia się im możliwość kontynuowania nauki w "zewnętrznej" szkole zawodowej, która jest jednocześnie ważnym etapem adaptacji społecznej.

Podstawą oddziaływań wychowawczych w ośrodku są codzienne spotkania społeczności podsumowujące dzień oraz proces resocjalizacji. Odbywają się zajęcia z socjoterapii, m.in. "Sztuka życia" (autoterapia oraz nauka radzenia w prostych sytuacjach życiowych) oraz "Drużyna pierścienia" (terapia psychologiczna podczas wypraw o charakterze survivalowym).

Obraz pracy szkoły/placówki

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Augustowie jest placówką niepubliczną o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym. Organem prowadzącym jest Fundacja CORDIS. W Ośrodku przebywają chłopcy z różnych stron Polski kierowani tu na podstawie postanowień sądów rodzinnych. Jednym z atutów placówki jest jej baza i położenie oraz domowe posiłki. Ośrodek usytuowany jest w nowoczesnym budynku, w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Białego. W budynku przeznaczonym na maksymalnie 24 wychowanków znajdują się pokoje z łazienkami, sale dydaktyczne, salon telewizyjno-wypoczynkowy, sala gimnastyczna, świetlica, stołówka, sala bilardowa oraz siłownia. Klasy wyposażone są w niezbędne pomoce dydaktyczne, w tym tablice multimedialne. Dodatkowo wychowankowie mogą korzystać z otaczającego budynek ogrodu, boiska do piłki siatkowej i koszykówki oraz zaplecza kuchennego przygotowując samodzielnie kolację.

Podstawą oddziaływania wychowawczego, terapeutycznego oraz resocjalizacyjnego jest TSR- terapia skoncentrowana na rozwiązaniach. Ciekawą i skuteczną formą jest metoda codziennej społeczności, podczas której zbierają się wszyscy wychowankowie, wychowawca grupy oraz w miarę potrzeb i możliwości dyrektor, psycholog i pedagog. Dla każdego wychowanka przydzielony jest wychowawca prowadzący jego proces resocjalizacji oraz opracuje się indywidualny program edukacyjno-wychowawczy. Na uwagę zasługuje to, że wychowanek, realizując poszczególne cele swojego IPET-u, może osiągać kolejne trzy stopnie/etapy samodzielności i uprzywilejowania w ośrodku. Najszerszy zakres przywilejów oraz uprawnień daje etap trzeci, zwany etapem usamodzielnienia. Wychowanek ma uprawnienia, m. in. do częstego urlopowania, samodzielnego wychodzenia poza teren ośrodka. Zmiana etapu jest wyrazem przemiany wychowanka oraz stopnia osiągania celów określonych w indywidualnym programie.

W ośrodku duży nacisk kładzie się na resocjalizację poprzez sport (np. obozy narciarskie w Alpach, sływy kajakowe po jeziorach augustowskich, działa drużyna MOWA piłki nożnej, zajęcia aikido, jazda konna, zajęcia pływania motorówką, pływanie kajakiem, wycieczki piesze, rowerowe). Indywidualnemu rozwojowi wychowanków służą, liczne zajęcia rozwijające ich zainteresowania, codzienne spotkania społeczności, dostosowywanie wymagań edukacyjnych, ocenianie kształtujące. Podejmowane w ośrodku przedsięwzięcia przynoszą wymierne rezultaty. Nie ma drugoroczności. Wielu chłopców poprawiło swoje wyniki edukacyjne, odkryło swoje pasje, zainteresowania (sportowe, literackie, muzyczne, kulinarne, mechaniczne). Mają osiągnięcia sportowe, w konkursach. Podejmują działania na rzecz hospicjum w Augustowie, zdobywają prawa jazdy, odbywają kusy wolontariatu. Aktywnie działają w Ochotniczej Straży Pożarnej w Augustowie, nagrywają piosenki, piszą wiersze.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Obszar badania: Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. (II/1)

Procesy edukacyjne są spójne z najważniejszymi umiejętnościami opisanymi w podstawie programowej, a nabywanie umiejętności i wiadomości przez wychowanków - użyteczne.

W szkole systematycznie kształtowane są u wychowanków umiejętności opisane w podstawie programowej:

- aktywny udział w życiu placówki, środowiska lokalnego,
- praca w zespole i społeczna aktywność,
- sprawne komunikowanie się w języku polskim,
- krytyczna analiza i wykorzystanie informacji z różnych źródeł,
- kreatywne rozwiązywanie problemów.

Nauczyciele, w zależności od możliwości wychowanków oraz specyfiki prowadzonych zajęć, realizują cele wskazane w podstawie programowej (m.in. wprowadzanie wychowanków w świat wartości, wskazywanie wzorców postępowania, formułowanie u nich poczucia godności własnej i szacunki dla innych oraz rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania). Indywidualizują wspomaganie rozwoju wychowanka, wg jego potrzeb i możliwości oraz dbają o nabywanie kompetencji społecznych.

W efekcie mocną stroną pracy ośrodka jest równomierne kształtowanie umiejętności kluczowych i realizowanie celów i zadań podstawy programowej oraz stwarzanie sytuacji umożliwiających wychowankom praktyczne zastosowanie nabytych wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu problemów.

Obszar badania: Działania służące nabywaniu wiadomości i umiejętności dostosowuje się zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. (II/2)

Nauczyciele dostosowują działania do potrzeb i możliwości wychowanków.

Wszyscy nauczyciele realizują działania dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków, najczęściej w zakresie form i metod pracy, prezentowania nowej wiedzy i umiejętności, kształtowania właściwych postaw i zachowań, a także wykorzystania tego, czego wychowanek się nauczył w praktyce. Dzięki temu zauważalny jest wzrost zaangażowania chłopców w realizowane zadania, pojawiają się pozytywne zmiany w ich postawach i zachowaniu (lepsze rozumienie mechanizmów życia społecznego, panowanie nad emocjami, używaniem wulgaryzmów), a także wzrasta ich motywacja do nauki, jak również umiejętność budowania relacji z rówieśnikami.

Mocną stroną pracy ośrodka jest powszechność, różnorodność oraz użyteczność realizowanych działań oraz planowanie i realizacja przez wszystkich nauczycieli jednolitych oddziaływań w stosunku do wychowanków, niezależnie od realizowanych zajęć.

Obszar badania: Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, z uwzględnieniem postępów każdego wychowanka. (II/3)

Nauczyciele, planując działania, uwzględniają indywidualne potrzeby, możliwości oraz postępy i sukcesy wychowanków.

Wielospecjalistyczna ścieżka rozwoju wychowanka oparta jest ocenie poziomu jego potencjału oraz ocenie realizacji programu edukacyjno-terapeutycznego. W ośrodku organizowane są zajęcia specjalistyczne (resocjalizacyjne, indywidualna terapia z psychologiem), zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia z doradztwa zawodowego. Rozwojowi wychowanków służą liczne zajęcia rozwijające ich zainteresowania, codzienne spotkania społeczności, dostosowywanie wymagań edukacyjnych, ocenianie kształtujące. Odbývają się, np. zajęcia jazdy motorówką, pływanie kajakiem, jazda konna, zajęcia aikido, wycieczki piesze, rowerowe). W ośrodku działa drużyna piłki nożnej MOWA, wolontariat. Placówka stwarza możliwość rozwoju w obszarach, w których wychowanek odniósł sukces (np. gra w tenisa, piłka nożna). Wielu chłopców poprawiło wyniki edukacyjne, odkryło swoje pasje, zainteresowania (sportowe, literackie, muzyczne, kulinarne, mechaniczne). Mają osiągnięcia sportowe, w konkursach przedmiotowych. Podejmują działania na rzecz hospicjum w Augustowie, zdobywają prawa jazdy, odbywają kusy wolontariatu. Aktywnie działają w Ochotniczej Straży Pożarnej w Augustowie, nagrywają piosenki, piszą wiersze.

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem warunków i sposobów jej realizacji oraz z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. (II/4)

Procesy edukacyjne są spójne z warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej, a planowanie dydaktyczne i realizacja tych planów adekwatne do zdiagnozowanych osiągnięć wychowanków.

Podstawa programowa realizowana jest z wykorzystaniem wymaganych warunków i sposobów jej realizacji. Świadczy o tym m.in. realizacja kluczowych celów i zadań przez nauczycieli przedmiotów, wykorzystywanie zalecanych metod pracy (np. aktywizujące, projektowe, pogładowe), organizacja przestrzeni edukacyjnej (wyposażenia pracowni, nowoczesne technologie), dobór stosownych pomocy dydaktycznych, organizacja zajęć zwiększających szanse edukacyjne (zajęcia dodatkowe i specjalistyczne). Nauczyciele wykorzystują informacje o osiągnięciach wychowanków z poprzedniego etapu edukacyjnego. Adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb planują i realizują wiele działań. Prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia przygotowujące do egzaminu. Nauczyciele dostosowują wymagania edukacyjne do potrzeb i możliwości każdego wychowanka, zachęcają i motywują do nauki. Stosują zróżnicowane metody, formy i środki dydaktyczne, adekwatnie do indywidualnych specyficznych potrzeb, preferencji i potencjału wychowanka. Proponują i zachęcają chłopaków do udziału w działaniach rozwijających ich zainteresowania. Dokonano adekwatnie do potrzeb wielu zmian, m.in.: organizacyjnych (zajęcia przed obiadem, doposażenie ośrodka w nowy sprzęt multimedialny, wdrożenie programów innowacyjnych).

Obszar badania: Nauczyciele stosują różnorodne metody pracy, z uwzględnieniem możliwości, zdolności i sposobów uczenia się wychowanków. (II/5)

Nauczyciele wykorzystują różnorodne metody i formy pracy w celu zaktywizowania wychowanków o różnych potrzebach edukacyjnych.

W szkole najczęściej wykorzystywane są: pogadanka, objaśnienie, praca z materiałami źródłowymi (innymi niż te zawarte w podręczniku), film, burza mózgów, dyskusja, debata, projekt. Systematycznie stosowane są metody aktywizujące oraz praca w parach, grupach. Nauczyciele korzystają z nowoczesnych technologii (komputer, tablica interaktywna). Ważną rolę w procesie dydaktyczno-wychowawczym odgrywa osobisty przykład prowadzącego zajęcia, praca metodą społeczności, dialog motywujący, terapia skoncentrowana na rozwiązaniach. Dobór metod wynika z różnego poziomu zainteresowania, umiejętności, możliwości oraz preferencji sensorycznych wychowanków. W efekcie większość chłopaków jest zaangażowana w zajęcia i pracuje w taki sposób, który zachęca ich do uczenia się.

Obszar badania: W placówce, odpowiednio do specyfiki jej działania, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka. (II/6)

Nauczyciele w różnorodny sposób monitorują nabywanie przez każdego wychowanka wiadomości i umiejętności, a wnioski z prowadzonej analizy wykorzystują do podejmowania działań adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb.

Wszyscy nauczyciele monitorują nabywanie wiedzy i umiejętności przez wychowanków, m.in. poprzez zadawanie pytań i stwarzanie im możliwości zadawania pytań, sprawdzanie, w jaki sposób wykonują zadania i czy właściwie zrozumieli omawiane kwestie oraz stosując ocenianie bieżące (częstkowe) i ocenianie kształtujące. Ponadto zbierają informacje zwrotne od wychowanków (co sprawia im trudność, z czym sobie radzą bez problemu), obserwują zachowania każdego wychowanka i na bieżąco reagują, wykorzystują karty pracy oraz rozmowy z rodzicami/opiekunami. Wnioski z monitorowania nauczyciele wykorzystują, m. in. do indywidualizacji procesu kształcenia. Najczęściej dostosowują tempo działań do potrzeb wychowanków, zmieniają/modyfikują metody i formy pracy, przekazują chłopcom informacje o tym, co robią dobrze, a co wymaga poprawy, jak powinny się dalej uczyć, różnicują zadania i wymagania, dają możliwość poprawy ocen.

Wymaganie:

Wychowankowie są aktywni

Obszar badania: Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają wychowanków do podejmowania różnorodnych aktywności, odpowiednio do ich możliwości. (III/1)

Wszyscy wychowankowie są angażowani i zachęceni do podejmowania różnych działań, adekwatnie do ich możliwości.

Podczas zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych nauczyciele stwarzają wychowankom szanse, by mogli oni podejmować różnorodne aktywności, m.in.:

- zadawać pytania, brać udział w dyskusji, wyrażać własne zdanie na tematy poruszane na lekcji,
- notować,
- słuchać,
- pracować samodzielnie, w grupach lub parach,
- robić doświadczenia, wykorzystywać niezbędne pomoce i sprzęty,
- pomagać innym się uczyć,
- zgłaszać własne pomysły i je realizować.

Nauczyciele doradzają uczniom, które działania mogą realizować. Zachęcają ich do rozwoju uzdolnień i pasji, udziału w konkursach, zawodach sportowych, systematycznego udziału w zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych, pomocy innym oraz współpracy z innymi wychowankami w realizacji różnych działań, w tym wolontariackich i poza ośrodkiem.

Obszar badania: Wychowankowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w placówce. (III/2)

Angażowanie wychowanków w zajęcia jest skuteczne.

Na obserwowanych zajęciach wszyscy lub prawie wszyscy uczniowie byli aktywni. Chętnie wykonywali polecenia nauczyciela, zgłaszali się do odpowiedzi, prezentowali swoją pracę przy tablicy, dyskutowali, zgłaszali się do czytania fragmentu tekstu, sami proponowali metody pracy, byli zainteresowani, zaangażowani, podawali własne rozwiązania. Większość z nich przyznaje, że chętnie biorą udział w zajęciach (z tym, że bardziej odpowiadają im zajęcia pozalekcyjne).

Obszar badania: Wychowankowie są, odpowiednio do swoich możliwości, samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności, mają świadomość celów i korzyści, jakie przynosi udział w zajęciach. (III/3)

Wychowankowie angażują się w samodzielną realizację różnych działań. Zajęcia, w których uczestniczą, są dla nich użyteczne.

Wychowankowie samodzielnie podejmują różne działania. Częściowo wynikają one z pełnionych funkcji formalnych (samorząd wychowanków), a częściowo z własnych indywidualnych inicjatyw. Są to m.in.: organizacja konkursów i turniejów (również poza ośrodkiem), zbiórki żywności, udział w konkursach, organizacja dyżurów porządkowych, pełnienie funkcji "anioła stróża" (opieka nad nowym wychowankiem), organizacja życia kulturalnego (np. wyjścia do kina, wieczór poetycki, organizacja czasu wolnego). Wychowankowie mają wpływ na zasady obowiązujące w ośrodku (np. wybór sposobów nagradzania) oraz świadomość celów i korzyści, jakie przynosi udział w różnych zajęciach i działaniach. Szczególnie wartościowe jest codzienne uczestnictwo w społecznościach. Chłopcy uczą się poprawnych relacji z innymi, kształcą umiejętności społeczne, stają się coraz bardziej odpowiedzialni, udzielają informacji zwrotnych i przyjmują opinie na swój temat. Ponadto widzą potrzebę zdobycia wykształcenia, zawodu, dodatkowych umiejętności. Rozwijają się pod względem edukacyjnym, społecznym i emocjonalnym.

Wnioski

1. Indywidualizacja działań nauczycieli i wychowawców adekwatnie do potrzeb i możliwości wychowanków wpływa na efektywność procesu edukacyjnego i socjoterapeutycznego oraz pozwala osiągnąć sukces na miarę swoich możliwości każdemu z nich.
2. Działania ośrodka w zakresie organizacji czasu wolnego, rozwijania zainteresowań, włączania podopiecznych do podejmowania aktywności na rzecz społeczności lokalnej, sprzyjają adaptacji wychowanków oraz realizacji zadań i celów placówki resocjalizacyjnej.
3. Duża dbałość kadry pedagogicznej o spójność podejmowanych działań, wspólne z wychowankami ich planowanie, monitorowanie i modyfikowanie, sprzyja podnoszeniu efektywności pracy ośrodka.

Raport sporządzili

- Bożena Chomicka
- Danuta Sutkowska

Kurator Oświaty:

Podlaski Kurator Oświaty

mgr Beata Pietruszka

Data sporządzenia raportu:

27.06.2018